

1. Wilt u reageren op de Zelfstandigenwet?

Roamler werkt al jaren samen met een grote en diverse groep zelfstandigen die bewust kiezen voor flexibel werk. Wij steunen het doel van het wetsvoorstel om schijnzelfstandigheid tegen te gaan en kwetsbare werkenden te beschermen. Tegelijk blijven wij aandacht vragen voor de grote groep mensen die juist bewust en vrijwillig kiezen voor het zelfstandig ondernemerschap—van jong tot oud, van parttime bijverdieners tot ervaren professionals en doorgestarte gepensioneerden. Ruimte en rechtszekerheid voor hen zijn essentieel. Wetgeving moet misstanden tegengaan, maar mag de brede, positieve ontwikkeling van modern en zelfstandig werken niet onbedoeld belemmeren.

2. Wat is volgens u een goede toetsbare invulling van de vijf criteria uit de zelfstandigentoets?

1. Werken voor eigen rekening en risico

- De moderne zelfstandige verricht werk zonder garantie op doorbetaling bij ziekte of gebrek aan werk, ongeacht of het om grote of kleine opdrachten of periodes van (on)regelmatig werk gaat.
- Ook wie incidenteel werkt (bijvoorbeeld naast pensioen of zorg voor gezin) draagt altijd het risico op tijdelijk geen inkomsten, moet soms zelf voor materiaal/vervoer zorgen of kan te maken krijgen met niet betalen door de opdrachtgever.
- Het moet ook aanvaardbaar zijn dat zelfstandigen (tijdelijk) slechts één of weinig opdrachtgevers hebben, zolang duidelijk blijkt dat zij dit bewust kiezen en geen werkgeversgezag erkennen.
- De invulling mag niet uitgaan van een verplicht (hoog) investeringsrisico of het hebben van personeel.

2. Voeren van een deugdelijke administratie

- Ook een modern zelfstandige die maar enkele opdrachten per jaar doet, kan een eenvoudige maar sluitende administratie bijhouden: behoud van facturen/opdrachtovereenkomsten, digitale boekhouding, eventueel een btw-nummer (indien verplicht), en bij voorkeur een KvK-inschrijving (maar het ontbreken daarvan mag niet direct tot uitsluiting leiden als de aard van de werkzaamheden of omvang gering is).
- Het kunnen tonen van gemaakte kosten, omzet, en overzicht van opdrachtgevers is voldoende, ook als dat beperkt van omvang is.

3. Gedrag als zelfstandig ondernemer in het economisch verkeer

- Een moderne zelfstandige hoeft geen uitgebreide bedrijfsactiviteiten of marketing/branding te ondernemen—maar toont wel enige zichtbaarheid of toegankelijkheid, bijvoorbeeld doordat men reageert op aanvragen via een platform, een professioneel profiel heeft, of actief zoekt naar (eenmalige) eigen opdrachten. Platformen vormen nieuwe manieren van acquireren. Maar weinig mensen gebruiken nog de gouden gids. Platformen zijn een effectieve manier om aan opdrachten te komen. (kijk maar eens hoeveel platformen er zijn voor aanbestedingen)
- Meerdere opdrachtgevers per jaar ondersteunen dit, maar korte trajecten of wisselend werk horen er ook bij. Voor veel parttime zelfstandigen is een netwerk, platformdeelname of bereikbaarheid voor nieuwe opdrachten al “ondernemen”. Zelfstandigen zijn vrij in welke opdrachten ze wel of niet accepteren.

4. Adequate voorziening tegen arbeidsongeschiktheid

- Voor moderne zelfstandigen mag het meewerken aan een broodfonds, het aanhouden van een persoonlijk financiële buffer, óf zelfs het bewust kiezen voor géén verzekering als men hele lage risico's/en beperkte inkomsten heeft acceptabel zijn (zeker als aanvulling op ander inkomen, bijvoorbeeld pensioen, partnerloon, etc.).
- Eisen dat iemand een particuliere aov sluit is disproportioneel voor bijverdieners, gepensioneerden of mensen met beperkte opdrachten. Een inkomsten drempel zou hier een passende oplossing zijn
- De toetsing moet dus ruimte houden voor maatwerk en motivatie waarom iemand zijn risico's afdekt of, bewust, accepteert.

5. Proportionele voorziening tegen inkomensverlies bij pensionering

- Dit is een bredere maatschappelijke discussie. Ook werknemers hebben niet altijd een pensioenregeling. Het lijkt dus kort door de bocht deze discussie op deze groep te voeren terwijl in traditioneel dienstverband hetzelfde niet van toepassing is. Het lijkt zinvol een mechanisme te bedenken waarbij mensen makkelijk pensioen of aanvullend pensioen op te kunnen bouwen. Hiervoor zijn echter verschillende mogelijkheden in de vrije markt. Met vaak minimaal gelijke resultaten (of betere) dan via traditionele pensioenfondsen. Deze zouden gestimuleerd kunnen worden
- Voor jongere zelfstandigen geldt: iets opzijzetten of deelnemen aan een eenvoudig (bankspaar-)product mag al tellen, maar kleine bijverdieners, huisvaders/moeders en gepensioneerden hebben soms al via AOW of elders voldoende voorzien.

- Het moet volstaan als iemand bewust aangeeft wat er (via pensioen, spaargeld, ander inkomen, etc.) geregeld is—in verhouding tot de omvang van het werk en waarvoor inkomen nodig is.
- Een verplicht of hoog bedrag is niet passend voor de groep waarvoor zelfstandig werk een bijverdienmodel is en geen hoofdkomstenbron.

3. Wat is volgens u een goede toetsbare invulling van de vier criteria uit de werkrelatietoets?

1. **Vrijheid organisatie werktijd:**

De zelfstandige bepaalt doorgaans zelf wanneer wordt gewerkt; roosters of werktijden zijn in overleg en niet eenzijdig opgelegd door de opdrachtgever.

2. **Vrijheid organisatie werk:**

De zelfstandige bepaalt zelf 'hoe' de werkzaamheden worden uitgevoerd—resultaatverplichting in plaats van gedetailleerde instructies vanuit de opdrachtgever. Uiteraard kunnen door de opdrachtgever kwaliteitseisen en standaarden worden opgelegd. Ook is het realistisch dat werkinstructies om tot het goed resultaat te komen noodzakelijk zijn.

3. **Afwezigheid van hiërarchische controle:**

Geen dagelijkse/middel-lange termijn aansturing, functioneringsgesprekken of sancties, maar toetsing op het resultaat zoals overeengekomen in de opdracht.

4. **Wil van de partijen:**

Partijen leggen expliciet en eenduidig vast dat ze een zelfstandige samenwerking beogen (niet enkel formeel op papier, maar ondersteund door de feitelijke uitvoering).

4. Acht u het noodzakelijk en/of wenselijk om een extra wetsartikel op te nemen voor het geval een zelfstandig werkende niet (volledig) voldoet aan de criteria in het nieuw voorgestelde lid 2 van BW 7:610?

Wij achten het niet noodzakelijk of wenselijk om een extra wetsartikel op te nemen. In situaties waarin niet volledig aan alle criteria wordt voldaan, verdient een integrale, holistische beoordeling de voorkeur—om onwenselijke uitsluitingen of grijze gebieden te voorkomen. Het huidige kader, waarbij gekeken wordt naar het geheel van de omstandigheden en de feitelijke uitvoering, is hiervoor voldoende bruikbaar. Wel is het belangrijk dat de overheid, de commissie en de handhavende instanties deze proportionaliteit en praktijkgerichtheid serieus nemen, zodat er ruimte blijft voor verschillende vormen van modern, zelfstandig werk. Ook lijkt het belangrijk om bij het tegengaan van schijnzelfstandigheid het risico op grotere uitsluiting te

voorkomen. Er is een grote groep mensen die bewust kiezen voor de flexibele manier van werken, vaak door persoonlijke situaties, wensen en behoeften. Dit draagt bij aan de arbeidsparticipatie en het individuele profiel. Dit onderdeel lijkt vaak niet mee te worden genomen in de afwegingen